

Aednikupraktika iseseisev töö aianduse eriala 1. kursusel puuviljandusest

1. kursuse 4. sessiooniks valib iga õppija aednikupraktika iseseisva töö sooritamiseks aiandusharu ja tööd juhendava õpetaja. Puuviljanduse aine valija võiks jätkata kultuuriga, mille kohta ta tegi puuviljanduse aine iseseisva töö taime bioloogiast. Iseseisev praktikatöö käsitleb selle kultuuri olemasolevat istandikku või istandiku rajamist (minimaalne suurus 0,3 ha) konkreetsele maatükile.

1. kursuse iseseisva praktikatööna kogutakse **lähteandmed** selle istandiku kohta või maatüki kohta, kuhu kavatakse istandik rajada. Jälgitakse aasta kestel istandikus tehtavaid töid ja taimede fenoloogiat. Rajamise korral jälgitakse mõne teise istandiku rajamist ja taimede fenoloogiat koduaias.

Ajagraafik

- Ülesande sõnastab õppija 1. kursuse 4. sessioonil (märtsis).
- Andmed kogutakse 1. kursuse suvel konkreetse ettevõtte ühe istandiku/puukoolivälja kohta.
- **Töö esitatakse** juhendajale 2. kursuse 1. sessiooni esmaspäeval enne aianduse aluste eksamit ja see jääb koolile.

Teema sõnastamine

Pealkirjast peab selguma: istandiku nimetus, vanus (rajamine, noor, kandev), asukoht ja aasta.

Näited:

- *Maguskirsipuu istandiku rajamine ja hooldamine Räpina AK õppemajandis 2014. aastal.*
- *OÜ Figuraata 2011. aastal rajatud maasikaistandiku hooldamine 2014. aastal.*
- *Pirnipuu istikutekooli 3. väli Ahja valla Asuva talus 2014. aastal.*

Tiitellehele kirjutatakse alapealkirjaks *Aednikupraktika iseseisev töö*.

Järgnevalt võimalikest lähteandmetest eemaldage Teile ebaolulised, lisage vajadusel teisi. Kasutage täpseid viiteid (lk) allikatele. Need allikad kanda kirjanduse loetellu. Isiklikele vaatlusandmetele ja töökogemustele viidake oma initsiaalidega. Vajadusel lisage andmetele teksti, jooniseid, fotosid.

Hindamisel arvestatakse andmete olulisust, toetamist viidetega ja vormistamise korrektsust. Sissejuhatuse ja kokkuvõtte võib ära jätta.

1. Ettevõtte (talu) asukoht

Maakond, vald, ettevõtte/talu

2. Istandiku/välja/maa-ala asukoht

Ettevõtte plaanil/skeemil näidata teedel tuntud asustatud kohtade suunad ja kaugused ning istandiku kontuurid. Nende andmete järgi peaks saama maatükki leida. Soovitatav on kujutada maatükk riskülikuna. Vajadusel muutke maatüki piire.

3. Ilmastik (kirjanduse või lähima vaatluspunkti andmetel)

- Aktiivsete või efektiivsete temperatuuride summa °C aastate - keskmisena.
- Miinimumtemperatuur °C (näiteks viimase 10 aasta jooksul).
- Öökülmavaba perioodi algus ja lõpp aastate - keskmisena.
- Sademeterikkaim ja -vaeseim dekaad aastate - keskmisena.

4. Ettevõtte mullastik (kirjanduse andmetel)

- Aluspõhi
- Kivisus
- Mullatüübid

5. Kultuuri viljelemisel kasutatavad:

- autod
- traktorid
- tootmisruumid

6. Istandiku/välja/maa-ala iseloomustus (isiklike vaatluste ja uurimuste põhjal 2013. aastal)

- Reljeef (kallaku suund ja suurus)

- Öökülmad: viimane kevadel, esimene sügisel, öökülmadeta päevi
- Põhjavee sügavus
- Mulla lõimis
- Mulla happesus
- Huumushorisondi paksus
- Huumusesisaldus N sisaldus lehtedes
- Toitainete sisaldus mullas P, K

7. Olemasolev istandik/väli (isiklike vaatluste põhjal 2013. aastal)

- Rajamisaeg a. kevad/sügis
- Asetusviis (Kivistik, 1983:171) , vahekaugused m x m ja ridade suund
- Istandiku skeem. Sellele kanda istandikuga külgnevad tarad, kaitseistandikud ja teed (Kivistik, 1983:183). Lisada vajalikud mõõdud plaani koostamiseks ning sortide/aluste (Puuviljad, 2010:159-359) paiknemine skeemina. Töö lihtsustamiseks on soovitatav keerukama kujuga istandikku kujutada sama pindalaga riskülikuna.
- Taimede keskmine kõrgus m, läbimõõt m ja juurestiku läbimõõt m

8. Fenoloogia 2013. aastal

Koostada tabelina <http://ak.rapina.ee/jaan/puuv/ises/12/fenol12.doc> või <http://ak.rapina.ee/jaan/puuv/ises/12/fenol12.html> (Kivistik, 2004:70)

9. Tehnoloogia 2013. aastal

Rajamise korral jälgida mõnd teist sel aastal rajatavat istandikku.

Selle asukoht: Maakond..... Vald..... Ettevõtte (talu)

Koostada tabelina <http://ak.rapina.ee/jaan/puuv/ises/12/tehnol12.doc> või

<http://ak.rapina.ee/jaan/puuv/ises/12/tehnol12.html>

Iseloomustada iga kasutatud masinat, töövahendit, materjali.

Masinad:

-
-

Töövahendid:

-
-

Materjalid:

-
-

10. Toodang

- Hektarisaak t
- Sorteerimisnõuded (standardid)
- Säilitamine müügini
- Müügikoht ja korraldus
- Hind

11. Praktika-aasta (2013) tehnoloogia kriitiline hinnang

Otsustada, millist tööd:

- võib jätta tegemata
- teha teisel ajal
- teha teistmoodi
- teha teiste masinatega/vahenditega
- teha lisaks

Kasutatud kirjandus (internetimaterjalidel sulgudes lugemisaeg)

Istandike liigitus http://ak.rapina.ee/jaan/e-ope/puu_kasv/fail/2/istandike_liigitus10.pdf (03.03.2013)

Kivistik, J. Taim ja aednik. Tln., 2004. (2. trükk 2007) 168 lk.

Kivistik, J. Puuviljandus. Tln., 1983. 303 lk.

Puuviljad ja marjad Eestis 2010. (2. trükk 2012) Tln., 411 lk.

Loetus nimetatud allikatele olgu viited eespool.

02.02.2011 Viimane muutmine 03.03.2013 JK